

PROVOCAREA SUPREMĂ DE INOVAȚIE A EPOCII NOASTRE

Prof. Dr. Anabel Ternès von Hattburg este una dintre vocile proeminente ale Europei în materie de sustenabilitate, tendințe ale viitorului și leadership. Futurolog, TEDx speaker, jurnalistă și gazdă de emisiuni TV și radio, autoare de bestsellere și antreprenoare în serie, Anabel este CEO al Sustain Plus și BrightShift Media Group și conduce Institutul de Management și Inovație în Sustenabilitate din Berlin. Este implicată în organizații internaționale precum Clubul de la Roma, UN Women sau UN Ocean Decade Germany și colaborează cu universități precum Stanford sau Tongji Shanghai. Am discutat cu Prof. Dr. Anabel Ternès despre viitorul sustenabilității și competențele care vor face diferența în următorul deceniu.

de Anca Muraru

„Un lider sustenabil este un navigator de paradoxuri. Echilibrează profitul cu scopul, tehnologia cu umanitatea, urgența cu răbdarea. În practică? Descentralizează puterea, se concentrează pe designul circular și cultivă empatie radicală pentru angajați, clienți și generațiile viitoare.”

Prof. Dr. Anabel Ternès von Hattburg, CEO Sustain Plus & BrightShift Media Group

Cum vedeți viitorul sustenabilității? Credeți că ne îndreptăm către o transformare reală a sistemelor sau doar asistăm la o adaptare cosmetică?

Sustenabilitatea nu mai este un „nice-to-have”. Este provocarea supremă de inovație a epocii noastre. Dar, să fim sinceri: suntem încă blocați între o adaptare de fațadă și o schimbare reală de sistem. Deși multe companii își promovează rapoartele ESG, puține își regândesc modelele de business din temelii. Viitorul? O mentalitate de economie circulară, în care deșeurile devin inutile, iar fiecare decizie ia în calcul limitele planetei. Eu cred în transformare, dar doar dacă renunțăm la greenwashing și începem să rescriem regulile capitalismului. Următorul deceniu va separa pionierii de pretendenți. Cei care vor supraviețui vor trata sustenabilitatea nu ca pe o obligație, ci ca pe un avantaj competitiv.

Cum ar trebui să se schimbe mentalitatea liderilor și a companiilor pentru a construi un viitor mai bun?

Liderii trebuie să evolueze de la „profit înainte de toate” la „scop cu profit”, de la extracție la regenerare. Să ne imaginăm un CEO care măsoară succesul nu doar prin câștigurile trimestriale, ci și prin impactul net pozitiv - refacerea biodiversității, dezvoltarea de competențe în comunități și produse gândite pentru 10 cicluri de viață. Asta cere curaj: e nevoie să renunți la câștigurile pe termen scurt, să colaborezi cu rivalii și să îmbrățișezi transparența. Companiile care vor prospera în 2030 vor fi cele care oferă mai mult decât iau. O recomandare practică ar fi ca fiecare echipă să se întrebe cum afectează această decizie stakeholderii lor peste 10 ani. Dacă răspunsul e dăunător pentru oameni sau planetă, nu e strategie, e sabotaj.

Care sunt cele mai mari obstacole psihologice sau culturale pe care le observați în rândul companiilor care își doresc să devină mai sustenabile?

Cele mai mari obstacole nu sunt tehnice, ci tribale. Primul este capcana moșteniri de tipul „așa am făcut mereu.” Al doilea obstacol este teama de complexitate. Sustenabilitatea pare copleșitoare, așa că echipele recurg la gesturi simbolice. Iar cel de-al treilea obstacol este percepția de compromis. Mulți cred că etica înseamnă sacrificii financiare, dar cercetările mele arată contrariul: companiile sustenabile sunt de 2,6 ori mai reziliente în criză, conform unui studiu McKinsey din 2023. O abordare eficientă ar fi prezentarea sustenabilității ca un mod de a reduce riscurile și de a atrage talente. Gen Z nu va lucra pentru „dinozauri”.

Cum poate fi integrată sustenabilitatea în modelele de leadership ale viitorului? Ce înseamnă, concret, un lider sustenabil?

Un lider sustenabil este un navigator de paradoxuri. Echilibrează profitul cu scopul, tehnologia cu umanitatea, urgența cu răbdarea. În practică? Descentralizează puterea (ierarhii plate pentru

agilitate), se concentrează pe designul circular (de la aprovizionare la „viața de după”) și cultivă empatie radicală pentru angajați, clienți și generațiile viitoare. Avem exemplul Patagonia care spune că „Pământul e singurul nostru acționar”. Acesta este leadership redefinit. Astfel, liderii de mâine se vor gândi la crearea de sistem care corelează clima, diversitatea și inovația, vor da dovadă de vulnerabilitate asumată (recunoașterea greșelilor în mod public) și vor fi povestitori convingători, care fac datele umane, precum Greta („Casa noastră e în flăcări”).

Ce tendințe emergente credeți că vor avea cel mai mare impact economic în următorii 5-10 ani? Și cum pot să se pregătească strategic companiile pentru aceste schimbări?

AI și blockchain devin standard, iar adevăratele schimbări vin din alte zone, precum quantum computing, care poate rezolva în ore probleme din știința materialelor (ex: ciment neutru climatic) care înainte durau decenii. De asemenea, vorbim despre revoluția biotech. Proteinele cultivate în laborator ar putea înlocui 30% din cele de origine animală până în 2030. O altă schimbare poate veni de la Energy 3.0, cu proiecte pilot de fuziune nucleară, dar doar pentru țările care investesc deja în cercetare și dezvoltare. Pentru a se pregăti strategic, companiile ar putea face parteneriate cu institute de cercetare, precum MIT sau Fraunhofer, pot recalifica angajații pentru convergența bio-digitală și testa scenariile de tipul „Ce se întâmplă dacă se triplează taxele pe carbon?”.

Care sunt competențele-cheie ale viitorului pe care ar trebui să le dezvolte astăzi liderii și echipele pentru a rămâne relevanți într-un context de incertitudine și tranziție accelerată?

Trebuie să uităm de „hard skills”; viitorul aparține meta-adaptabilității. Astfel, în top trei competențe de viitor avem antifragilitatea, mai exact, capacitatea de a prospera în haos (de exemplu, lanțurile de aprovizionare Toyota după Fukushima). În top includem și fluența în tehnologie etică. Trebuie să înțelegem și părtinirea inteligenței artificiale și impactul blockchain asupra climei, nu doar delegarea către IT. De asemenea, e nevoie de instinctul co-creării, al construirii de ecosisteme (startup-uri, ONG-uri, universități), pentru că nicio companie nu poate rezolva singură problemele.

Cum vedeți viitorul?

Ne aflăm la cea mai importantă răscruce din istoria umanității. O cale duce spre epuizare și colaps. Cealaltă, spre o renaștere regenerativă, în care afacerile vindecă, nu exploatează. Diferența nu va fi făcută de tehnologie sau politici, ci de voința colectivă. Ca futurolog, eu pariez pe optimiștii încăpățânați, pe constructorii de punți, pe cei care aleg să fie strămoșii unui viitor mai bun. Pentru că, la bază, sustenabilitatea este doar iubire făcută vizibilă. **BIZ**